

MBS007

ARIEL HUNGARY - BIBLIATANÍTÁSOK

ZSIDÓK, POGÁNYOK, KERESZTÉNYEK

Dr. Arnold Fruchtenbaum

ARIEL
HUNGARY
bibliatanitasok.hu

BIBLIATANITASOK@GMAIL.COM

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS

I. MEGHATÁROZÁSOK

- A. Zsidóság: kicsoda zsidó?
  - 1. Közvélemény kutatás
  - 2. A héber keresztény vagy messiáshívő zsidó meghatározása
- B. Pogány (nem zsidó): kicsoda pogány?
- C. Kereszténység: kicsoda keresztény?
- D. Héber (zsidó) kereszténység vagy messiáshívő zsidóság: kicsoda héber (zsidó) keresztény vagy messiáshívő zsidó?
- E. A meghatározásokból levont következtetés

II. A MESSIÁSHÍVŐ ZSIDÓ MEGKÜLÖNBÖZTETÉS BIBLIKUS ALAPJA

- A. Hamis nézetek
  - 1. A pogány hívők spirituális zsidók
    - a. A spiritualitás jelentése
    - b. Bibliai részek
  - 2. Nincs különbség zsidók és pogányok között
- B. A megkülönböztetés bizonyítéka
  - 1. Szolga és szabad
  - 2. Férfi és nő
- C. Következtetés

III. A MESSIÁSHÍVŐ ZSIDÓ MEGKÜLÖNBÖZTETÉS

- A. Az Ábrahámi szövetség
- B. A maradék tana
- C. Az olajfa tana
- D. Isten Izraelének tana
- E. Következtetés

És nagy nemzetté tészlek, és megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszsz. I. Mózes 12:2

BEVEZETÉS

Ennek a tanulmánynak „Zsidók, Pogányok, Keresztények” a címe. Megpróbáljuk körültekintően meghatározni a három kifejezés jelentését, és megkülönböztetni ott, ahol a Biblia is különbséget tesz köztük, és megszüntetni a különbségeket ott, ahol a Biblia is ezt teszi. A zsidók, pogányok, pogány hívők, és zsidó hívők meghatározásának kérdését hihetetlen zűrzavar övezi.

I. MEGHATÁROZÁSOK

A zűrzavar egyik lehetséges forrása a „zsidóság” kifejezésből ered. Mi határozza meg a zsidóságot? Kicsoda zsidó? Ez a kifejezés vajon vallást, fajt, etnikumot, vagy nemzetiséget takar?

A zsidó kifejezéssel szembenálló szó a „pogány”. Kicsoda pogány? Ehhez is világos meghatározásra van szükség.

A másik zavart okozó kifejezés a „kereszténység” vagy „messiáshívő zsidóság”. Kicsoda héber (zsidó) keresztény, messiáshívő zsidó, vagy ahogyan ezeket az embereket gyakran nevezik: „keresztény” zsidó? Hogyan lehetséges, hogy valaki zsidó és keresztény egyszerre? Meg lehet-e békíteni egymással a „héber” (zsidó) és „keresztény” kifejezéseket, vagy azokat, akik mind zsidóként, mind keresztényként azonosítják magukat, egyszerűen skizofrénekként kategorizáljuk?

Ezek fontos kérdések, különösen azok számára, akik zsidó evangelizálás szolgálatban vesznek részt. Valójában szinte lehetetlen világosan átadni az evangéliumot addig, amíg nem tudják egyértelműen, ezek a kifejezések mit is jelentenek. Amint valaki hallgatóság előtt használja ezeket a kifejezéseket, a hallgató viszont valami mást ért ezek alatt, mint a beszélő, zűrzavar és kommunikációs nehézség lép fel. Sokszor a zsidó emberek a megértés hiánya vagy a kifejezéseket illető zűrzavar miatt fordulnak el az evangéliumtól.

A. Zsidóság: kicsoda zsidó?

Elérkeztünk tehát ahhoz a kérdéshez, hogy kicsoda zsidó? A zsidó világban alig van olyan terület, amely vitatottabb ennél a kérdésnél. A mai napig nem létezik következetes meghatározás.

1. Közvélemény kutatás

Végeztek egy közvélemény kutatást zsidó emberek körében arról, hogy eldöntsék, mi a zsidó szó meghatározása. Ezerötszáz zsidó családot vizsgáltak, és az alábbi eredményre jutottak:

12% szerint az zsidó, akinek az apja vagy anyja zsidó, illetve zsidó házastársa van. 23% azt állította, hogy az zsidó, aki annak vallja magát. 19% szerint az zsidó, aki zsidó anyától születik, vagy áttér a judaizmusra. 13% szerint az zsidó, aki Izraelben él, vagy azonosul a zsidó állammal. 13% szerint az zsidó, aki betartja, gyakorolja a zsidó vallást. 11% azt válaszolta, hogy az a zsidó, akit zsidóként neveltek vagy oktattak. 9% pedig nem tudta meghatározni, hogy ki zsidó.

Ezeket az eredményeket a Jerusalem Post napilap 1968. november 25-i száma közölte. A felsorolt meghatározások alapján közülük csak egy zárja ki a messiáshívő zsidót, ám ugyanakkor nagyon sok más zsidót is kizár, akik nem gyakorolják a zsidó vallást. A többi öt meghatározás egyáltalán nem zárja ki a messiáshívő zsidókat.

2. A héber keresztény vagy messiáshívő zsidó meghatározása

A messiáshívő zsidó meghatározásnak objektív mércéje van, visszanyúlik a zsidóság forrásához, az Írásokhoz. Minél inkább eltávolodik egy bizonyos meghatározás az Írástól, annál ködösebbé válik. A messiáshívő zsidónak muszáj a zsidóságot bibliai értelemben meghatározni, hiszen számára az Írások jelentik a tekintély forrását. Így a messiáshívő zsidó meghatározást nevezhetjük a biblikus meghatározásnak.

A zsidóság meghatározásának bibliai alapja az ábrahámi szövetségben gyökerezik I. Mózes 12:1-3-ban: És monda az Úr Ábrámnak: *Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, a melyet én mutatok néked. És nagy nemzetté tészlek, és megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszesz. És megáldom azokat, a kik téged áldanak, és a ki téged átkoz, megátkozom azt: és megáldatnak te benned a föld minden nemzetségei.*

További két rész további leírást ad a fentiekről.

I. Mózes 13:15-16: *Mert mind az egész földet, a melyet látsz, néked adom, és a te magodnak örökre. És olyanná tészem a te magodat, mint a földnek pora, hogyha valaki megszámlálhatja a földnek porát, a te magod is megszámlálható lesz.*

I. Mózes 15:4-5: *Tizenkét esztendeig szolgálták vala Khédorlaomert, és a tizenharmadik esztendőben ellene támadtak vala. A tizennegyedik esztendőben pedig eljőve Khédorlaomer, és a királyok, a kik ő vele valának, és megverék a Refeusokat Asztheroth Kárnajimban, és a Zuzeusokat Hámban, és az Emeusokat Sávé-Kirjáthajimban.*

Később az ábrahámi szövetség megerősítésre kerül Izsákon keresztül I. Mózes 26:2-5-ben: *Mert megjelent vala néki az Úr és ezt mondotta vala: Ne menj alá Égyiptomba! Lakjál azon a földön, melyet mondándok tenéked. Tartózkodjál ezen a földön, és én veled leszek és megáldalak téged; mert tenéked és a te magodnak adom mind ezeket a földeket, hogy megerősítem az esküvést, melylyel megesküdtem Ábrahámnak a te atyádnak. És megsokasítom a te magodat mint az ég csillagait, és a te magodnak adom mind ezeket a földeket: és megáldatnak a te magodban a földnek minden nemzetségei; Mivelhogy hallgata Ábrahám az én szavamra: és megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet.*

A 24. vers állítása: *És megjelenék neki az Úr azon éjszaka, és monda: Én vagyok Ábrahámnak a te atyádnak Istene: Ne félj, mert te veled vagyok, és megáldalak téged, és megsokasítom a te magodat Ábrahámért, az én szolgálomért.*

Izsák után Jákobon keresztül is megerősítették a szövetség I. Mózes 28:13-15-ben: *És imé az Úr áll vala azon és szóla: Én vagyok az Úr, Ábrahámnak a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene; ezt a földet a melyen fekszel néked adom és a te magodnak. És a te magod olyan leszen mint a földnek pora, és terjeszkedel nyugotra és keletre, északra és délre, és te benned és a te magodban áldatnak meg a föld minden nemzetségei. És imé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged valahova menédesz, és visszahozzalak e földre; mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem a mit néked mondtam.*

Az ábrahámi szövetségből a zsidóság egyszerű meghatározását szűrhetjük le. A meghatározás abban a többször ismételt kijelentésben van, hogy nemzet származik Ábrahám, Izsák, és Jákob magvából, s így a zsidóságot nemzetiség szerint határozza meg. Ám számos izraeli nézetével ellentétben a nemzetiség nem csupán Izrael államára korlátozódik; magában foglalja az összes zsidó embert függetlenül attól, hogy hol élnek. Leszármazásra alapozott nemzetiség.

Biblikus értelemben a zsidó emberek egy nép. Ma szétszórt nép vagyunk, ám ennek ellenére mégis nép. Azért vagyunk nép, mert Ábrahám, Izsák, és Jákob leszármazottai vagyunk. Ennek a meghatározásnak az a vonzata, hogy attól függetlenül, mit tesz egy zsidó, soha nem válhat nem-zsidóvá; nem számít, mit hisz vagy nem hisz egy zsidó egyén, akkor is zsidó marad. Egy néger akkor is néger marad, ha hívő, muzulmán vagy buddhista. Az a kínai, aki megtér,

továbbra is kínai marad, s az a kínai, aki buddhista marad, ugyanúgy kínai is marad. Ugyanez igaz a zsidóra, akár ortodox, reform, ateista vagy kommunista. Ha egy zsidó úgy dönt, hogy Jesua (Jézus) a Messiása, attól még zsidó marad. Semmi, abszolút semmi nem változtathatja meg azt a tényt, hogy Ábrahám, Izsák, és Jákob leszármazottja.

Ezen a ponton lépnek be a képbe a vegyes házasságokból származó gyerekek. Rendszerint ezeket a gyerekeket félig zsidó, félig nem zsidó gyerekeknek tekintik. A judaizmus teológiájának tanítása szerint a zsidóság meghatározója az anya: ha az anya zsidó, akkor a gyermekek is azok. Ez azonban eltér a bibliai normától, s épp ezért a messiáshívó zsidóság elutasítja ezt. Az Írásokban nem az anya határozza meg a zsidóságot, hanem az apa. Ebből adódóan mind az Ó-, mind pedig az Újszövetség nemzetségi táblázatai a férfiak nevét sorolja fel, nem a nőké, kivéve azokat az eseteket, amikor az anya a zsidó történelem meghatározó alakja. Ha tehát az apa zsidó, akkor a gyerekek is azok. Dávid király határozottan zsidó volt, bár a dédanyja, Ruth, és az ük-ükanyja, Ráháb mindketten pogányok voltak.

B. Pogány (nem zsidó): kicsoda pogány?

Ha az Írásokat használjuk objektív mérceként, akkor a pogány (nem zsidó) meghatározása ugyanilyen egyszerű. A pogány egyszerűen az, aki nem Ábrahám, Izsák, vagy Jákob leszármazottja. Röviden: mindenki pogány, aki nem zsidó. Az összefüggés ismét az, hogy függetlenül attól, mit tesz egy pogány, soha nem válhat nem-pogánnyá.

Felvetődik azonban a kérdés, hogy mi a helyzet azokkal a pogányokkal, akik áttértek a judaizmusra? Nevezhetjük őket helyes értelemben zsidóknak? Az Írás alapján a válasz „nem”. A zsidó a nemzetiség, a vallás a judaizmus. A judaizmus elfogadása által a pogány nem lesz zsidó, csupán áttért. Máté 23:5-ben látjuk a zsidók és áttértek (prozeliták) közötti különbségtételt: *Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok! Mert megkerülitok a tengert és a földet, hogy egy pogányt zsidóvá (eredetiben: prozelitává) tegyetek; és ha azzá lett, a gyehenna fiává teszitek őt, kétszerte inkább magatoknál.*

Eszre kell vennünk, hogy a judaizmus evangélistáiról nem azt állítja, hogy zsidóvá, hanem *áttértté (prozelitává)* akarták tenni a pogányokat.

A másik részt Apostolok Cselekedetei 2:10-ben találjuk, egy helységnevekről szóló lista végén, amely annak a seregnyi embernek az eredetét mutatja, akik pünkösd ünnepére Jeruzsálembe érkeztek. A lista ezzel a kifejezéssel végződik: *mind zsidók, mind prozelitusok.* Itt is ugyanaz a megkülönböztetés szerepel.

Apostolok Cselekedetei 6:5 szolgáltatja a harmadik példát: *És tetszék e beszéd az egész sokaságnak: és kiválaszták Istvánt, ki hittel és Szent Lélekkel teljes férfit vala, Filepet, Prokhórust, Nikánórt, Timónt, Párménást és Nikolaust, ki Antiókhából való prozelitus vala.*

Ebben a részben különbséget tesz *Nikolaus* és a többiek között. A többiek mind zsidók voltak, akik elfogadták Jesuát Messiásnak, de *Nikolaus prozelita* volt, a judaizmusra áttért pogány, aki elfogadta őt.

A végső példát Apostolok Cselekedetei 13:43-ban találjuk: *Mikor pedig eloszlott a gyülekezet, sokan a zsidók közül és az istenfélő prozelitusok közül követék Pált és Barnabást; a kik szólnán hozzájuk, biztaták őket, hogy maradjanak meg az Isten kegyelmében.*

Itt is ugyanazt a megkülönböztetést látjuk; a judaizmusra áttért pogányokra soha nem használják a zsidó elnevezést.

A fő ószövetségi példa egy judaizmusra áttért pogányról Ruth. Sok pogány megpróbálta zsidóságot Ruth megtérésének elvével igazolni. Ruth-ot azonban következetesen „Moábitának” nevezi az Írás Izrael Istenének elfogadása előtt és után egyaránt. Ezt látjuk Ruth 1:22, 2:2,6,21, 4:5 és 10. versekben.

A következtetés tehát az, hogy egy pogány semmit sem tehet, ami nem-pogánnyá tenné.

C. Kereszténység: kicsoda keresztény?

A következőkben megpróbálunk rájönni arra, hogy kicsoda a keresztény. A messiáshívőnek ismét az Íráshoz kell fordulnia az igazi meghatározásért. Az Újszövetség a világot három részre osztja I. Korinthus 10:32 szerint: zsidókra, pogányokra és keresztényekre. Egyszerűen azt tanítja, hogy soha senki sem születik kereszténynek; mindenki vagy zsidónak, vagy pogánynak (nem zsidónak) születik. A keresztény azonban olyan zsidó vagy pogány, aki személyes döntést hozott arra nézve, hogy hisz Jézusban, a Messiásban. Nem pusztán gyülekezeti tagsággal vagy keresztséggel rendelkezik. Ezek követhetik az általa hozott személyes döntést, ám nem okozói a keresztény létnek.

A keresztény tehát olyan zsidó vagy pogány, aki ráébredt arra, hogy az ember bűnös állapotban születik, s ezért el van választva Istentől. Így tehát amennyiben Istent személyesen meg akarja ismerni, a bűn büntetéséért először fizetni kell. Ám mivel a zsidó vagy pogány bűnös ember, képtelen önmagától kifizetni a bűn árát vagy büntetését. Ez volt a Messiás célja, akit sok zsidó és pogány Jézusként ismer. A Messiás a halálakor helyettesítővé vált a bűnért, és így megfizette az érte járó büntetést. Mind az Ó-, mind pedig az Újszövetség azt tanítja, hogy vérontás nélkül nincs bűnbocsánat.

Az Ószövetségben például III. Mózes 17:11 így szól: *Mert a testnek élete a vérben van, én pedig az oltárra adtam azt néktek, hogy engesztelésül legyen a ti életetekért, mert a vér a benne levő élet által szerez engesztelést.*

Az Újszövetségben Zsidókhöz írt levél 9:22 állítja ugyanezt: *És csaknem minden vérrel tisztítatik meg a törvény szerint, és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat.*

Mind az Ó-, mind pedig az Újszövetség egyértelmű tanítása az, hogy „vérontás nélkül nem bocsáttathatnak meg a bűnök”. A törvény alatt az állatok vérének kiontása átmeneti gondoskodást jelentett, ám a bűnért való végső véráldozatot a Messiás jelentette. Azokat tehát, akik Jézus messiásságában hisznek – legyenek zsidók vagy pogányok –, bibliai értelemben *kereszténynek* neveznek Apostolok cselekedetei 11:26-ban. Ismétlem, nem a keresztség vagy a gyülekezeti tagság számít. Ahhoz, hogy valaki kereszténnyé váljon, semmi mást nem tehet, és nem kell tennie, mint hogy hisz Jesuában.

A hit alapvető tartalma, vagyis amit hinnie kell annak, aki keresztény akar lenni, I. Korinthus 15:1-4-ben található: *Eszetekbe juttatom továbbá, atyámfiai, az evangéliumot, melyet hirdettem néktek, melyet be is vettetek, melyben állatok is, a mely által üdvözültök is, ha megtartjátok, a minémű beszéddel hirdettem néktek, hacsak nem hiába lettetek hívőkké. Mert azt adtam előtökbe főképpen, a mit én is úgy vettem, hogy a Krisztus meghalt a mi bűneinkért az írások szerint; és hogy eltemettetett; és hogy feltámadott a harmadik napon az írások szerint.*

A hit tartalma az evangélium, amely magában foglalja a Messiás helyettesítő halálát, eltemettetését és feltámadását. Mi az evangélium? Az evangélium három nagyon egyszerű, alapvető pont: először is, Jesua meghalt a bűneinkért; másodsor, eltemettetett; harmadszor pedig harmadnap feltámadt. Az evangélium csupán ebből áll. Az dönti el, hogy valaki keresztény-e vagy sem, hogy hajlandó-e a bizodalmit, a hitét Jesuába, mint bűnért való helyettesítő áldozatba helyezni.

János 1:12 írja le, hogy mit kell tennie: *Valakik pedig befogadják őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, a kik az ő nevében hisznek.*

Az az ember, aki élete egy pontján személyesen elfogadta a Messiást, aki engesztelést szerzett a bűnért, megtapasztalja, hogy mit jelent kereszténnyé válni. Ezért ha bárki is azt állítja, hogy ő kereszténynek született, az az Újszövetség szerint nyilvánvaló jele annak, hogy nem az. Kereszténnyé válni olyan tapasztalat, amely által az egyén megismeri Istent Jézuson a Messiáson keresztül, és amely által az egyént és Istent elválasztó bűn elvétetik. A keresztények kereszténnyé válnak, de nem születnek annak.

Összegzésként: az Újszövetség azt tanítja, hogy minden ember vagy zsidónak, vagy pogánynak születik; a keresztények pedig azok a zsidók illetve pogányok, akik Jézus messiásságában hisznek.

D. Héber (zsidó) kereszténység vagy messiáshívő zsidóság: kicsoda héber (zsidó) keresztény vagy messiáshívő zsidó?

Végezetül elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amihez készültünk eljutni: a héber (zsidó) kereszténység vagy messiáshívő zsidóság meghatározásához. Az általános szemlélet szerint a „héber (zsidó) kereszténység” kifejezés ellentmondás. Az ember vagy zsidó, vagy messiáshívő, de hogy mindkettő egyszerre legyen, e szerint a látásmód szerint lehetetlen.

Egy zsidó író azt írta, hogy a „zsidó keresztény” kifejezés nagy kihívás a logika számára. Egy másik író ezt a megnevezést csupán az első századi, Messiásban hívő zsidókra korlátozta. Ezen az állásponton volt számos korábbi professzorom is a Szentföldi Tanulmányok Amerikai Intézetében. A „zsidó keresztény” kifejezést az első századi zsidó hívőkkel kapcsolatban használták, de nem ismerték el a kifejezés érvényességét a mai zsidó hívőkre. Azt azonban soha nem magyarázták el, hogy milyen különbséget látnak az első illetve huszonegyedik századi zsidó hívők között.

Kicsoda tehát a héber (zsidó) keresztény? Ha a zsidó Ábrahám, Izsák és Jákob leszármazottja, ami hitünk szerint a helyes, biblikus meghatározás; és ha a keresztény az, aki saját döntéséből személyesen elfogadta a názáreti Jesuát Messiásának, akkor a héber (zsidó) keresztény olyan zsidó, aki hiszi, hogy Jesua a Messiás. A zsidó hívők hit által csatlakoznak a többi, Messiásban hívő emberhez – legyenek azok zsidók vagy pogányok –, ám nemzetileg a zsidó néppel azonosítják önmagukat.

A messiáshívő zsidónak tehát el kell ismernie, hogy ő mind zsidó, mind pedig hívő Jézus messiási voltában. Ha egy zsidó azért fogadja el a keresztiséget, hogy ezáltal elveszítse zsidó identitását, semmiképpen nem tekinthető messiáshívő zsidónak; csupán renegát, áruló és hitehagyó.

A messiáshívő büszke a zsidóságára. Ugyanakkor büszke a Jesua messiási voltába vetett hitére is. Az élmény, amelyen keresztül egy zsidó ember hívővé válik, ugyanolyan rejtély, mint ahogyan egy pogány hívővé válik. Az élményt le lehet írni, de nem lehet elmagyarázni. Ennek a megtapasztalásnak a középpontja Jézus a Messiás személye, bár az ezt előidéző okok eltérhetnek egymástól. Talán egy másik messiáshívő zsidó tanúbizonysága, a leírt Ige, prédikálás vagy az Újszövetség olvasása az. Az okok különböznek, ám az eredmény mindig ugyanaz: Jézus a Messiás válik a hit és bizalom tárgyává.

E. A meghatározásokból levont következtetés

Az Írásokból egyértelmű, hogy a messiáshívők sosem veszítik el zsidóságukat. A zsidóság és a messiáshívő zsidóság nem egymásnak ellentmondó kifejezések, mindkettő kiegészíti és teljessé teszi egymást. Ez az egyik oka annak, hogy a zsidók inkább „kiteljesedett zsidóknak”, mintsem „megtért zsidóknak” szeretik magukat nevezni. Az megtért kifejezés jelentése az, hogy „eddig ez voltál, de már nem vagy az”. Amikor a „megtért katolikus” kifejezést használjuk, rendszerint azt értjük alatta, hogy az ember katolikus volt, de már nem az. Vagy amikor azt mondjuk, hogy „megtért alkoholistá”, az azt jelenti, régen részeges volt, de már nem az. A megtért zsidó kifejezést azonban nem használhatjuk ebben az értelemben. Hiszen ez azt jelentené, hogy a hívő régebben zsidó volt, de már nem az. A zsidó hívők kivétel nélkül mindig megmaradnak zsidónak. A zsidó hívők nem megtért zsidókként utalnak magukra, hanem megtért bűnösökként. Kiteljesedett zsidók vagyunk, mert a Jézus messiási voltába vetett hit kiteljesíti zsidóságunkat, nem pedig tagadja azt.

Ennek legjobb példája Pál apostol, aki mind a zsidóságát, mind pedig Jesua messiási voltába vetett hitét megerősítette. Nézzük meg ennek három példáját saját írásaiból.

Elsőként, Róma 11:1-ben Pál így szól: *Mondom tehát: Avagy elvetette-é Isten az ő népét? Távól legyen; mert én is izraelita vagyok, az Ábrahám magyából, Benjámín nemzetségéből való.*

Róma 11:1-ben Pál megerősíti azt, hogy „*Ábrahám magyából*” való zsidó, és azt is, hogy „*Benjámín nemzetsége*” szerinti izraelita. Az ezt követő versekben is megerősíti, hogy a maradék tagja a kegyelem kiválasztása szerint.

II. Korinthus 11:22 egy másik olyan vers, ahol Pál egyértelműen megerősíti zsidóságát, és Jézusba, a Messiásba vetett hitét: *Héberek ők? Én is. Izraeliták-é? Én is. Ábrahám magva-é? Én is.*

Míg az ószövetségi időkben a héberek, izraeliták, Ábrahám magja és a zsidók kifejezések világosan elkülönültek, az Újszövetség idejére ezeket a kifejezéseket szinonimaként használták. Ezért nevezte Pál magát zsidónak, izraelitának, és hébernek is. Figyeljük meg, hogy miután hívővé vált, nem azt mondja, hogy „izraelita voltam”, „zsidó voltam” vagy „Ábrahám magyából való voltam”. Ehelyett a jelen időt használja.

Filippi 3:4-8 a harmadik írásrész, ahol ismét egyértelműen megerősíti a fentieket: *Jóllehet énnékem van bizakodásom test szerint is. Ha bárki más mer testben bizakodni, én sokkal inkább; Körülmetéltetem nyolcad napon, Izrael nemzetségéből, Benjámín törzséből való vagyok, zsidókból való zsidó, törvény tekintetében farizeus, Buzgóság tekintetében az egyházat üldöző, a törvénybeli igazság tekintetében feddhetetlen voltam. De a melyek nékem egykor nyereségek valának, azokat a Krisztusért kárnak ítéltém. Sőt annak felette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: a kiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem.*

Ebben a korábbiaknál bővebb részben Pál ismét világosan megerősíti önmagát zsidóként, és Jézus messiási voltába vetett hívőként egyaránt. A zsidó hívőknek ma is ugyanazt kell tenniük, mint amit Pál tett. Egyaránt meg kell erősítenünk Jesua messiási voltába vetett hitünket, valamint zsidóságunkat is.

Befejezésként azt mondhatjuk el, hogy a zsidóság és a messiáshívőség teljes mértékben összeférhetők egymással. Ezzel zárjuk a zsidók, pogányok, és keresztények meghatározásáról szóló anyagunkat. A témát nem merítettük ki annak teljességében, hiszen még nem mutattuk meg világosan, hogy létezik egy folyamatos megkülönböztetés a zsidó és pogány hívők között is.

II. A MESSIÁSHÍVÓ ZSIDÓ MEGKÜLÖNBÖZTETÉS BIBLIKUS ALAPJA

A keresztények nagyon emocionálissá válnak akkor, amikor egy általuk igaznak tartott dolgot kihívás elé állítunk. Ez gyakran jó, különösen akkor, amikor egy, a hithez nélkülözhetetlen tanról van szó. Máskor az ilyen érzelmi válaszok megvakíthatják őket arra, amit a Biblia valójában mond azzal szemben, amit eddig igaznak tartottak. Az egyik ilyen terület a messiáshívó zsidó megkülönböztetés a Messiás testében (egyházban). Sokszor, amikor felvetjük, hogy a Biblia különbséget tesz zsidó és pogány hívők között, hirtelen verseket idéznek, amelyek gyakran a szövegkörnyezetből ki vannak ragadva. Gyakran azzal vádolják a megkülönböztetés felvetőjét, hogy „galátzianista”, bár az ilyen vádlók ritkán ismerik a galátziai eretnokség pontos természetét.

Jól emlékszem egy incidensre, amely főiskolás éveim alatt egy homiletika órán történt. Rajtam volt a sor, hogy prédikáljak. Az általam készített prédikációnak semmi köze nem volt a messiáshívó zsidósághoz, ám az egyik illusztrációban futólag használtam a „héber (zsidó) keresztény” kifejezést. Ez azonban így is elegendő volt ahhoz, hogy a professzorom érdeklődését felkeltsem. Amikor végeztem, a professzor kérdőre vont az általam használt „héber (zsidó) keresztény” kifejezéssel kapcsolatban. Támadását így kezdte: „Azon tűnődöm, mit szól Arnold ...”, majd egy kedvenc részt idézett, amely arról szól, hogy nincs különbség

zsidók és görögök között. Amikor befejezte értekezését, gyorsan folytatta az órát, és esélyt sem adott arra, hogy kielégítsem „tűnődését”. Ennek ellenére, ahogyan látni is fogjuk, a Biblia igenis tanít arról, hogy létezik a messiáshívő zsidó megkülönböztetés a Messiás testén (gyülekezetén) belül.

A. Hamis nézetek

Nem az érzelgősség az egyetlen oka annak, amely megakadályozza ennek a tannak a megértését. Hívók köreiből két hamis nézet kering, amelyek még inkább zavarossá teszik ezt a kérdést. Az egyik hamis nézet az, hogy amikor egy pogány hisz a Messiásban, akkor „spirituális zsidóvá” válik. A másik hamis nézet pedig az, hogy amikor a pogányok és zsidók keresztényekké válnak, minden, a kettejük között fennálló megkülönböztetés eltöröltetik. A pogány elveszíti pogányságát, a zsidó pedig a zsidóságát, mivel az égvilágon semmilyen különbség nincs a kettő között. Mielőtt teljes mértékben megérthetjük a messiáshívő zsidó megkülönböztetést, előbb ezzel a két hamis nézettel kell elbánnunk.

1. A pogány hívők spirituális zsidók

Az első hamis nézet az, hogy a pogányok „spirituális zsidókká” válnak, amikor hisznek a Messiásban. Logikusan, ha a hívő zsidók spirituális zsidók és a hívő pogányok spirituális zsidók, akkor a keresztény szférában nincsenek különbségek, hiszen mind spirituális zsidók. A Biblia azonban nem ilyen képet fest elénk.

a. A spiritualitás jelentése

A legnagyobb probléma talán a spirituális zsidó kifejezéssel az, hogy a „spirituális” szót használva a pogány ember valamiféle nemzeti vagy faji átalakulásra utal, amelynek során zsidó lesz belőle. A Biblia azonban sosem használja a „spirituális” szót ebben az értelemben. Mít jelent a spiritualitás vagy lelkiség? A lelkiségbe három dolog tartozik: először is az újjáteremtés (újjászületés), másodsor a Szentlélek, harmadszor pedig az idő. Ez azt jelenti, hogy a lelkiségnek csupán részese a hívő, a Szentlélek hozza létre, aki a hívőt érett kapcsolatra vezet Istennel, amihez nyilvánvalóan idő kell. Dr. Charles Ryrie szerint „a lelkiség a Szentlélekkel való felnőtt kapcsolat”.

A lelki, a spirituális ember olyan hívő, aki a Szentlélek vezetése alatt áll. Nem több ennél. Ha tehát egy pogány a Lélek vezetése alatt áll, akkor „spirituális pogány”. Ugyanígy a zsidó, aki a Lélek vezetése alatt van, „spirituális zsidó”. Nem lépnek át semmiféle nemzeti határvonalat: a pogány pogány marad, a zsidó pedig zsidó. Lelkiségük a Szentlélekkel való kapcsolatukra alapul.

b. Bibliai részek

Néhányan azonban vitatják ezt, s csupán szemantikának tartják, s igehelyeket használnak annak bizonyítására, hogy a pogányok bizonyos értelemben zsidók lesznek, akár lelki átforgalmazás során, vagy valamiféle egyéb misztikus tett révén. Az egyik ilyen igehely Galátzia 3:6-9: *Miképpen Ábrahám hitt az Istennek, és tulajdonított neki igazságot. Értsétek meg tehát, hogy a kik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai. Előre látván pedig az Írás, hogy Isten hitből fogja megigazítani a pogányokat, eleve hirdette Ábrahámnak, hogy: Te benned fognak megáldani minden népek. Ekként a hitből valók áldatnak meg a hívő Ábrahámmal.*

Vagyis, ha a pogány hívők „Ábrahám fiai hit által”, akkor hát nem spirituális zsidók? Egyáltalán nem! Ábrahám összes gyermeke még fizikai értelemben véve sem mind zsidó. Az arabok legalább annyira Ábrahám leszármazottai, mint a zsidók, még sem lehet őket zsidókként osztályozni. Ami igaz fizikai értelemben, igaz spirituális értelemben is; Ábrahám gyermekének lenni hit által nem elegendő ahhoz, hogy valaki zsidó legyen.

Mit jelent akkor valójában ez az írásrész? Először is figyeljük meg, hogy a szövegkörnyezet szerint a kérdés az, hogy az üdvösség cselekedetéből vagy hit által van. A héberben a „fiai” vagy gyermekek kifejezés jelentése gyakran „követők”. A lényeg, hogy Ábrahám a hit alapján nyilvánított igaznak, nem a cselekedetek alapján. Ábrahám igaz követői azok, akik ugyanazon az alapon vannak igaznak tekintve, mint ő volt, vagyis akik az üdvösség elnyeréséhez hitet gyakoroltak cselekedetek helyett. A pogány galátziabeliekről sosem állították, hogy zsidókká váltak, csupán Ábrahám fiaivá. Ábrahám fiának lenni nem elegendő ahhoz, hogy valaki zsidó legyen.

Egy másik gyakran használt vers Galátzia 3:29: *Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök.*

Mivel a pogányok „Ábrahám magvának” része, ettől nem válnak-e valamiképpen spirituális zsidókká? A válasz ezúttal is nem. Ábrahám fizikai magvának is vannak olyan tagjai, akik nem zsidók. Ugyanez igaz spirituális értelemben is.

Ennek a versnek a jelentését akkor érthetjük meg igazán, ha összevetjük Efézus 2:11-13-mal: *Annakokáért emlékezzetek meg arról, hogy egykor ti a testben pogányok, kiket körülmetéletlenségnek nevez vala amaz úgynevezett s a testen kézzel megcsinált körülmetélkedés. Hogy ti, mondom, abban az időben Krisztus nélkül valók voltatok, Izráel társaságától idegenek, és az ígéret szövetségétől távolvalók, reménységetek nem vala, és Isten nélkül valók voltatok e világon; Most pedig a Krisztus Jézusban ti, kik egykor távol valátok, közelvalókká lettetek a Krisztus vére által.*

Efézus 3:6-tal: *Hogy tudniillik a pogányok örökös társak és egyugyanazon test tagjai és részesei az ő ígéretének a Krisztus Jézusban az evangéliom által.*

Az efézusi részek tisztázzák, hogy mit is értettek a galátziabeli részek alatt, amikor az ígérek örököséről beszéltek. Nem azt jelenti, hogy a pogány hívők valamely misztikus módon zsidókká válnak, hanem azt, hogy *részeseivé* válnak a zsidó szövetségek áldásainak, és ebben a kiváltságban hit által részesülnek. Ez e tett nem spirituális zsidókká teszi őket, hanem spirituális pogányokká. Még *részeseikként* sem osztoznak a szövetségek minden egyes vetületében, csakis a velük járó spirituális áldásokban. Az ígéret földjének öröksége, valamint a körülmetélkedés például nem alkalmazhatóak a hívő pogányokra. Ezek az összetevők kizárólag a zsidókra érvényesek.

A harmadik ide vágó rész Róma 2:28-29: *Mert nem az a zsidó, a ki külsőképen az; sem nem az a körülmetélés, a mi a testen külsőképen van: Hanem az a zsidó, a ki belsőképen az; és a szívnek lélekben, nem betű szerint való körülmetélése az igazi körülmetélkedés; a melynek dicsérete nem emberektől, hanem Istentől van.*

Mivel „igazi zsidó” az, akik *belsőképpen* az, a hívő pogány vajon nem felel-e meg ennek a mércének, s így legalább belül zsidóvá válik? Ha ezt állítanánk Róma 2:28-29-ről, akkor figyelmen kívül hagynánk a Rómabeliekhez írt levél teljes szerkezetét. Az első három fejezet alapvető vázlata a következő:

Üdvözlés	1:1-7
Bevezetés	1:8-15
Téma	1:16-17
A kárhozat alatt álló világ	1:18-3:30
Pogányok	1:18-2:16
Zsidók	2:17-3:20
Következtetés	3:21-30

Róma 2:28-29 versek kizárólag és szigorúan zsidó szövegkörnyezetbeli részben találhatóak, a pogányokról távolról sincs szó, hiszen Pál már 2:16-ban végzett velük. Ezeket a verseket akkor érthetjük meg jobban, ha egy hívő zsidó szavaiként értelmezzük őket, aki nem hívő zsidókhöz szól. Miközben ezt teszi, szójátékot használ. A „judaizmus” szótó jelentése dicséret. Ez a messiáshívő zsidó tehát azt mondja a nem messiáshívő zsidóknak, hogy a külső

judaizmus nem elegendő ahhoz, hogy valaki igaz legyen Isten előtt; ehhez „Isten judaizmusa” kell. A verset így mondhatnánk másképpen: „amelynek judaizmusa nem emberektől, hanem Istentől van.” Az igaz zsidók azok, akik mind „külsőleg”, mind „belsőleg” azok.

2. Nincs különbség zsidók és pogányok között

Az első szélsőséges nézet minden megkülönböztetést vitat, és azt állítja, hogy minden hívő zsidó. A második szélsőséges nézet minden hívő zsidót nem-zsidóvá akar tenni; rendszerint úgy, hogy a szövegekörnyezetből kiragadva egy vagy több verset használ az alábbiakból, és azzal a kifejezéssel élnek, hogy „nincs sem zsidó, sem görög”. Ám ugyanezen részek alapos tanulmányozása a szövegekörnyezetben rámutat, hogy a zsidók és pogányok közötti megkülönböztetés csak bizonyos területeken lett eltörölve, ám nem teljességében. Ráadásul a szöveg tanulmányozása az idevágó részek összefüggésében egyértelműen azt jelzi, hogy egyéb területeken a megkülönböztetés még mindig érvényben van, még a hívők gyülekezetén belül is.

A három rész közül az első I. Korinthus 12:12-13: *Mert a miképpen a test egy és sok tagja van, az egy testnek tagjai pedig, noha sokan vannak, mind egy test, azonképpen a Krisztus is. Mert hiszen egy Lélek által mi mindnyájan egy testté kereszteleztettünk meg, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák, akár szabadok; és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg.*

Ez a rész egyértelműen azt tanítja, hogy Krisztus testébe a Lélek keresztségén keresztül vezet az út. Ez az egyetlen módja, s mind zsidókra, mind pedig pogányokra egyaránt vonatkozik. Nincs különbség. Ez minden, amit ebből a részből levonhatunk, és nem több.

A második rész Galátzia 3:28: *Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.*

A szövegekörnyezet a hit általi megigazulással foglalkozik. Ez az egyetlen módja annak, hogy bárki megigazuljon, legyen akár zsidó, akár pogány. A megigazulás terén tehát nincs különbség kettejük között. Csak ennyi vonható le ebből a részből, és nem több.

A harmadik rész Kolossé 3:11: *A hol nincs többé görög és zsidó: körülmetéltetés és körülmetéletlenség, idegen, scythiai, szolga, szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus.*

Itt is a szövegekörnyezet e rész megértésének a kulcsa. Az 5-11. versek a „régis természet levetéséről, és az új természet felöltéséről” szólnak. Ez az egyetlen és igaz módja az érettség és lelkiség felé vezető útnak minden hívő számára, legyen az zsidó vagy pogány. Itt sem lehet semmi továbbit levonni ebből a részből.

A következtetés nyilvánvaló. A megigazulás, a Krisztus testének tagjává válás, az érettség felé tett növekedés, maga a folyamat ugyanaz mind a zsidók, mind a pogányok számára, megkülönböztetés nélkül. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a megkülönböztetés minden területen örökre eltöröltetett a kettő között.

B. A megkülönböztetés bizonyítéka

A korábban elmondottak szerint ugyanezeknek a verseknek a tanulmányozása a hozzájuk kapcsolódó részek fényében megmutatja, hogy ahelyett, hogy minden megkülönböztetés ellen tanítanának, pont ennek az ellenkezője az igaz. Amikor a messiáshívő zsidó megkülönböztetés kritikusai a fenti három részre utalnak, gyakran csupán a „zsidó, görög” kijelentést idézik, a többi pedig figyelmen kívül hagyják. A homiletika tanárom is ezt a technikát alkalmazta. Ezek a versek azonban nem csupán azt mondják, hogy nincs különbség zsidók és görögök között, azt is állítják, hogy nincs különbség szolga és szabad, férfi és nő között. Mégis, rendszerint elkerülik a többi rész idézését, mégpedig azon okok miatt, amelyek a következőkben világossá válnak. Nézzük most meg, hogy mit mond a Biblia a két másik csoporttal kapcsolatban, és hogy vajon a három rész valóban azt tanítja-e, hogy minden különbség eltöröltetett.

1. Szolga és szabad

Öt rész foglalkozik a „szolgák és szabadok” kérdésével. Az első rész az Efézus 6:5-9: *Ti szolgák, engedelmesek legyetek a ti test szerint való uraitoknak félelemmel és rettegéssel, szíveteknek egyenességében, mint a Krisztusnak; Nem a szemnek szolgálván, mint a kik embereknek akarnak tetszeni, hanem mint Krisztus szolgálói, cselekedvén az Istennek akaratját lélekből, jó akarattal, mint a kik az Úrnak szolgálnak és nem embereknek; Tudván, hogy kiki a mi jót cselekszik, azt veendi az Úrtól, akár szolga legyen, akár szabados. Ti is urak, ugyanazt cselekedjétek ő velők, elhegyván a fenyegetést; tudván, hogy a ti Uratok is mennyben van, és személyválogatás nincsen Ő nála.*

A második rész Kolossé 3:22-4:1: *Ti szolgák, szót fogadjatok mindenben a ti test szerint való uraitoknak, nem a szemnek szolgálván, mint a kik embereknek akarnak tetszeni, hanem szíveteknek egyenességében, félvén az Istent. És valamit tesztek, lélekből cselekedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek; Tudván, hogy ti az Úrtól veszitek az örökségnek jutalmát: mert az Úr Krisztusnak szolgáltok. A ki pedig igazságtalanságot cselekszik, jutalmát veszi igazságtalanságának; és nincsen személyválogatás. Ti urak, a mi igazságos és méltányos, a ti szolgálóitoknak megadjátok, tudván, hogy néktek is van Uratok mennyekben.*

A harmadik rész I. Timóteus 6:1-2: *Akik iga alatt vannak mint szolgák, az ő uraikat minden tisztességre méltóknak tekintsék, hogy Isten neve és a tudomány ne káromoltassék. Akiknek pedig hívő uraik vannak, azokat meg ne vessék, mivelhogy atyafiak; hanem annál inkább szolgáljanak, mivelhogy hívők és szeretettek, kik a jötevésben buzgólkodnak. Ezekre taníts és ints.*

A negyedik rész Titus 2:9-10: *A szolgálókat intsed, hogy az ő uraiknak engedelmeskedjenek, mindenben kedvöket keressék, ne ellenkezzenek, Ne tolvajkodjanak, hanem teljes jó hűséget tanusítsanak; hogy a mi megtartó Istenünknek tudományát ékesítsék mindenben.*

Az ötödik rész I. Péter 2:18: *A cselédek teljes félelemmel engedelmeskedjenek az uraknak; nem csak a jóknak és kíméleteseknek, de a szívteleneknek is.*

Mindezekben a részekben a hívő szolgának alá kell vetnie magát az urának akkor is, ha az ura maga is hívő. A hívő úrnak sosem parancsolja azt, hogy engedje szabadon hívő szolgálóit, ami gyakorlati eredménye lenne annak, ha minden különbségtétel valóban eltöröltetett volna. A szabad hívő továbbra is szabad marad, a hívő szolga pedig továbbra is szolga. Következetesek akkor ezek a versek a korábban idézett három verssel? A következetesség nem jelent gondot. A Krisztus testének tagságára, a megigazulásra és lelkeségre vonatkozóan ugyanaz az út mind a szabad, mind pedig a szolga számára. Ám Krisztus testében ezek a megkülönböztetések továbbra is fennállnak.

2. Férfi és nő

Az Írásban hét olyan rész található, amelyek megmutatják, hogy nem töröltetett el minden férfi és nő közötti megkülönböztetés. Mindegyiknek az alávetettség az alapeszméje a helyzet és funkció tekintetében.

I. Korinthus 11:3-10 rámutat, hogy a nőnek be kell fednie a fejét a gyülekezetben: *Akarom pedig, hogy tudjátok, hogy minden férfiúnak feje a Krisztus; az asszonynak feje pedig a férfiú; a Krisztusnak feje pedig az Isten. Minden férfiú, a ki befedett fővel imádkozik avagy prófétál, megcsúfolja az ő fejét. Minden asszony pedig, a ki befedetlen fővel imádkozik avagy prófétál, megcsúfolja az ő fejét, mert egy és ugyanaz, mintha megnyiretett volna. Mert ha az asszony nem fedi be fejét, nyiretkezzék is meg, hogy ha pedig éktelen dolog asszonynak megnyiretkezni, vagy megberetváltatni, fedezze be az ő fejét. Mert a férfiúnak nem kell befednie az ő fejét, mivel ő az Istennek képe és dicsősége; de az asszony a férfiú dicsősége. Mert nem a férfiú van az asszonyból, hanem az asszony a férfiúból. Mert nem is a férfiú teremtetett az asszonyért, hanem az asszony a férfiúért. Ezért kell az asszonynak hatalmi jelt*

viselni a fején az angyalok miatt. Mindazáltal sem férfitől sem asszony nélkül, sem asszony férfitől az Úrban.

I. Korinthus 14:34-35-ben a nőknek megtiltják, hogy beszéljenek a gyülekezetben. Ez egészen addig elmegy, hogy ha még kérdései is vannak, otthon a férjétől kell választ keresnie azokra: *A ti asszonyaitok hallgassanak a gyülekezetekben, mert nincsen megengedve nekik, hogy szóljanak; hanem engedelmesek legyenek, a mint a törvény is mondja. Hogyha pedig tanulni akarnak valamit, kérdezzék meg otthon az ő férjüket; mert éktelen dolog asszonynak szólni a gyülekezetben.*

Efézus 5:22-25 rámutat az alávetettség mögötti központi elvre: *Ti asszonyok a ti saját férjetekeknek engedelmesek legyetek, mint az Úrnak. Mert a férj feje a feleségének, mint a Krisztus is feje az egyháznak, és ugyanő megtartója a testnek. De miképpen az egyház engedelmes a Krisztusnak, azonképpen az asszonyok is engedelmesek legyenek férjöknek mindenben. Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeket, miképpen a Krisztus is szerette az egyházat, és Önmagát adta azért;*

Kolossé 3:18-19-ben ismét az alávetettség elvével találkozunk. A férjet inti, hogy szeresse a feleségét, mert ez az eszköz abban, hogy az alávetett legyen: *Ti asszonyok, engedelmeskedjétek a ti férjetekeknek, a miképpen illik az Úrban. Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeket, és ne legyetek irántok keserű kedvűek.*

I. Timóteus 2:11-12 megtiltja a nőknek, hogy férfiakat tanítsanak, mert ezáltal tekintélyt gyakorolnak, és átlépik alávetett helyük küszöbét: *Az asszony csendességben tanuljon teljes engedelmességgel. A tanítást pedig nem engedem meg az asszonynak, sem hogy a férfin uralkodjék, hanem legyen csendességben.*

Titus 2:1 és 3-5-ben a fiatalasszonyokat arra tanítja, hogy alávetettek legyenek a férjeiknek, ez az egészséges tanítás része, s ennek megszegése Isten beszédének káromlásához vezet. Az első vers így szól: *Te pedig azokat szóljad, a kik az egészséges tudományhoz illenek.*

A 3-5. versek így szólnak: *Hasonlóképpen a vén asszonyok szentekhez illő magaviseletűek legyenek, nem patvarkodók, sem sok borivás rabjai, jóra oktatók; Hogy megokosítsák az ifjú asszonyokat, hogy férjüket és magzataikat szeressék, Legyenek mértékletesek, tiszták, házasak, jók, férjükhöz engedelmesek, hogy az Isten beszéde ne káromoltassék.*

I. Péter 3:1 ismét az alávetettségre mutat: *Hasonlóképpen az asszonyok engedelmeskedjenek az ő férjöknek, hogy ha némelyek nem engedelmeskednének is az ígének, feleségük magaviselete által íge nélkül is megnyeressenek;*

A 7. vers kijelenti: *A férfiak hasonlóképpen, együtt lakjanak értelmes módon feleségükkel, az asszonyi nemnek, mint gyöngébb edénynek, tisztességet tévén, mint a kik örökös társaik az élet kegyelmében; hogy a ti imádságaitok meg ne hiúsuljanak.*

Ha minden megkülönböztetés eltöröltetett volna a férfiak és nők között, akkor egyáltalán nem lenne szükség mindezekre a különálló szabályokra és rendelkezésekre. Akkor ezek a részek ellentmondanak azoknak, amelyek szerint nincs különbség férfiak és nők között? Nyilvánvalóan nem. A Krisztus testének tagságára, a megigazulásra és lelki érettségre vonatkozóan mindkettejük számára ugyanaz a képlet. Az üdvösség útja nem más a férfi számára, mint a nő számára. A lelki érettségnek nincsenek különböző rendszerei, egy a férfiaknak, egy pedig a nőknek. Mindketten ugyanúgy válnak Krisztus testének tagjaivá. Amikor azonban Krisztus testében vannak, a férfi továbbra is férfi marad, a nő pedig továbbra is nő; eltérnek egymástól helyzetükben és funkciójukban.

C. Következtetés

Összefoglalva, láttuk, hogy a Biblia nem támasztja alá azt az elképzelést, miszerint a pogányok „spirituális zsidókká” válnak akkor, ha hisznek. Ehelyett inkább „spirituális pogányok” akkor, amikor a Szentlélek vezeti őket. A spirituális zsidók azok a zsidók, akik hisznek, és megfelelő kapcsolatban állnak a Szentlélekkel.

Ráadásul, a Biblia nem állítja azt, hogy a zsidók és pogányok közötti összes különbségtétel eltöröltetik akkor, amikor hisznek. Bár igaz, hogy mindkettejük számára ugyanaz a mód, ez nem azt jelenti, hogy az összes többi különbség is eltöröltetett; mint ahogyan a szolga és szabad, a férfi és nő közötti különbségek sem szűntek meg létezni. A Krisztus testének tagságára, a megigazulásra és spirituális érettségre vonatkozó út ugyanaz mind a zsidók, mind pedig a pogányok számára, ám egyéb területeken a különbségek megmaradnak.

III. A MESSIÁSHÍVŐ ZSIDÓ MEGKÜLÖNBÖZTETÉS

Már csak az a kérdés van hátra, hogy „Melyek a messiáshívő zsidó megkülönböztetések a Messiás testén belül?” A helyzetüket és funkciójukat tekintve különbözik-e a zsidó hívó a pogány hívótól? A messiáshívő megkülönböztetés alapja a bibliai igazság négy irányvonala: az ábrahámi szövetség, a maradék tana, az olajfa tana és Izrael Istenének tana.

A. Az Ábrahámi szövetség

Az ábrahámi szövetséget megtaláljuk I. Mózes könyvének különböző részeiben. Galátzia 3:15-18 egyedi megkülönböztetést tesz az ábrahámi szövetség és a mózesi törvény között: *Atyámfiai! ember szerint szólok. Lám az embernek megerősített testamentomát senki erőtelenné nem teszi, sem ahhoz hozzá nem ad. Az ígéretek pedig Ábrahámnak adattak és az ő magvának. Nem mondja: És a magvaknak, mint sokról; hanem mint egyről. És a te magodnak, a ki a Krisztus. Ezt mondom pedig, hogy a kötést, melyet Isten először megerősített a Krisztusra nézve, a négyszázharmincz esztendő multán keletkezett törvény nem teszi erőtelenné, hogy megsemmisítse az ígéretet. Mert, ha törvényből van az örökség, akkor többé nem ígéretből; Ábrahámnak pedig ígéret által ajándékozta azt az Isten.*

A lényeg itt az, hogy Mózes törvénye nem tette semmissé az ábrahámi szövetséget. Az itt használt emberi illusztráció az antikvitás emberi szerződése. Ha már aláírták, nem lehetett megváltoztatni. Bár később ki lehetett bővíteni, ezek a bővítmények nem teheték semmissé az eredeti megállapodás pontjait. Az ábrahámi szövetséget maga Isten írta alá akkor, amikor lángoszlop formájában megjelent, és átment az Ábrahám által előkészített állati darabok között (I. Mózes 15:17). Bár a 430 évvel később jövő mózesi törvény hozzátett az ábrahámi szövetséghez, a törvény nem változtathatót rajta. A kereszten azonban a kiegészítés, a mózesi törvény hatályon kívül került, ám az eredeti, az ábrahámi szövetség még nagyon is érvényben van.

A messiáshívő zsidó megkülönböztetés első alapját az ábrahámi szövetség folytatólagossága adja. A szövetségnek négy elsődleges jellegzetessége volt. Először is, Isten megígérte, hogy Ábrahámot, vagyis a zsidók egészét nagy nemzetté teszi. A zsidók tehát nép, mert Ábrahám, Izsák és Jákob leszármazottai. Másodsor, Isten ennek a népnek egy földet ígért, amit egykor Kánaánnak neveztek, gyakran Palesztinaként utalnak rá, de most Izrael földje. Teljességgel lényegtelen, hogy a zsidók a földön belül vannak-e vagy sem, vagy hogy ki uralja ezt a földet hódítással, vagy egyéb úton-módon; ez a föld a zsidókhoz tartozik isteni jogosultság által. Harmadsor, azok, akik áldják ezt a népet, áldottak lesznek, és azok, akikátkozzák őket,átkozottak lesznek. Talán ezt nevezhetjük Isten külpolitikájának a pogányok a zsidó néphez fűződő viszonyának tekintetében. Végül pedig, a szövetség jele e nép tagjai számára a körülmetélkedés volt, amelyet a születés utáni nyolcadik napon kellett elvégezni.

Mivel az ábrahámi szövetség még nagyon is érvényben van, ez a négy jellegzetesség vonatkozik a messiáshívő helyzetére és funkciójára. Először is, a messiáshívő zsidók még mindig zsidók, hiszen más zsidókhoz hasonlóan ők is Ábrahám, Izsák, és Jákob leszármazottai. Másodsor, a messiáshívő otthona Izrael földje, és lakhelye ellenére elsődlegesen ehhez a földhöz kell hűségesnek lennie. Vannak hívó zsidók a diaszpórában, de vannak a Galuthban, a száműzetésben is. Harmadsor, a pogányok zsidókhoz fűződő

kapcsolata az áldás és az átok szempontjából legalább olyan igaz a zsidó hívőkre nézve, mint a többi zsidóra nézve. A messiáshívő, akiket zsidóságuk miatt áldanak vagy átkoznak, látni fogják, hogy az őket áldók megáldatnak, és az őket átkozók megátkoztatnak. Végezetül itt a körülmetélkedés kérdése. Mivel a zsidó hívők az ábrahámi szövetség egyéb rendelkezései alá is esnek, így ez is érvényes rájuk. Meggyőződésem, hogy a messiáshívő zsidóknak körül kell metéltetniük fiaikat a nyolcadik napon.

A Galátziabeliekhez írt levél vitatja azonban a körülmetélkedés kérdését? Igen is, meg nem is. A pogányok körülmetélkedése, a mózesi törvényre alapozott körülmetélkedés, és a megigazulásért való körülmetélkedés mind helytelen. A Galátziabeliekhez írt levél elítéli a körülmetélkedést, mint a megigazulás eszközt. Egészségügyi és orvosi indok kivételével nincs szükség vagy követelmény a pogányok körülmetélkedésére. Ráadásul azok a messiáshívők, akik Mózes törvénye alapján metélkednek körül, szintén tévednek, hiszen a törvény véget ért a Messiással. Ám ugyanez a levél egyértelműen kijelenti, hogy az ábrahámi szövetség még nagyon is érvényben van, annak minden jellegzetességével együtt, s ebbe a körülmetélkedés is bele tartozik. Így hát az ábrahámi szövetség alapján végzett körülmetélkedés helyénvaló és helyes, és személyes meggyőződésem az, hogy a zsidó hívők számára még mindig érvényes. Pál, aki a pogányokat arra tanította, hogy ne metélkedjenek körül, a zsidókat nem tanította erre. Ez egyértelmű Apostolok Cselekedetei 21:17-26-ból és Apostolok Cselekedetei 16:1-3-ból, ahol Timóteust körülmetéltette. Nem magát a körülmetélkedést zárták ki, hanem a mózesi törvény alapján történő körülmetélkedést.

B. A maradék tana

A messiáshívő zsidó megkülönböztetés második alapjának leírását Róma 11:1-7-ben találjuk. A kérdés itt az, hogy Isten elvetette-e a népet, Izraelt? Pál erre nemmel válaszol. A bizonyíték önmaga; ő zsidó, aki hisz Jesuában. A kritikusok vitatják, hogy a hívő zsidók igen alacsony számú kisebbség, tehát ebből nem az következik-e, hogy a népet igenis elvetette Isten? A válasz ismét nem. Pál magyarázata szerint most is az történik, ami a zsidó történelem folyamán mindig, vagyis mindig csak egy kis maradék az, aki hisz. Igaz volt ez Illés korában, és igaz ma is. A tény, hogy a többség nem hisz, még nem elég bizonyíték arra, hogy az egész népet elvetette Isten. A lényeg az, hogy Izrael múltjában, jelenében és jövőjében a maradék az, akik hűek Isten kijelentéséhez. Ez igaz a kegyelem jelenlegi üdvtörténeti korszakára is; a messiáshívők Izrael mai maradéka. A maradék mindig a nemzetben belül van, nem azon kívül; a messiáshívő zsidók, a mai maradék Izrael és a zsidó nép része. Zsidóságuk jól kivehető, megkülönböztethető marad.

Ézsaiás 1:9 és 65:8 rámutatnak, hogy a maradék az, amely életben tartja Izrael, a nép egészét. A messiáshívő zsidó maradék miatt Isten nem hagyta, hogy a történelem folyamán, a zsidók eltörlésére tett számos kísérlet megvalósuljon. Itt is látjuk a messiáshívő zsidó megkülönböztetés alapjának helyzetét és funkcióját.

C. Az olajfa tana

A messiáshívő zsidó megkülönböztetés harmadik alapja Róma 11:16-21 és 24-ben található. Ebben a fában kétfajta ágat látunk, amelyek a zsidó és a pogány hívőket képviselik. A zsidó hívők a *természeti ágak*, vagyis magának a fa természetének felelünk meg, mintha a fának és a *természeti ágaknak* ugyanaz a vértípusa lenne. A *vad olajfaágak* a pogány hívők. Egyértelműen leírja, hogy ezeknek az ágaknak a jelenléte a fában *természetellenes*, más a vértípusuk. Létezik egy alapvető, összetételbeli különbség a kettő között, ami megkülönbözteti egymástól a kettőt.

D. Isten Izraelének tana

A messiáshívő zsidó megkülönböztetés harmadik alapja az *Izrael* kifejezés szűk körű használatában látható. Rá kell mutatnunk, hogy az *Izrael* kifejezést sosem használják pogányokra, akár hívők, akár nem, és az egyházra sem használják soha. Kizárólag zsidókra használják ezt a kifejezést. Róma 9:6-8-ban Pál jelentőségteljes dolgot mond. Ahhoz, hogy megfelelően megértsük ezt a részt, fontos a kifejezetten zsidó szövegkörnyezetében tartanunk. A lényeg itt az, hogy két Izrael létezik: Izrael egésze, amelybe minden egyes zsidó ember tartozik; valamint Izrael, a kiválasztott, amelyhez az összes zsidó hívő tartozik, akik „Isten igaz Izraelje”. Mindkét csoport zsidó, és mindkettőt „Izraelnek” nevezik, azzal a különbséggel, hogy azok a zsidók, akik mind hit által, mind pedig test szerint Ábrahám leszármazottai, az igaz Izrael. Izrael egésze, a test szerint való Izrael elbukott; ám Izrael a kiválasztott, Isten Izraelje nem vallott kudarcot. A zsidó hívők tehát Izrael egészének részei, de ők egyben kifejezetten Isten Izraelje is. A pogány hívők nem tartoznak bele ebbe a csoportba. Ez a helyzete megkülönböztetetten csak a messiáshívő zsidóknak van.

Galátzia 6:16-ban Pál ezt mondja: *És akik e szabály szerint élnek, békesség és irgalmasság azokon, és az Istennek Izraelén.*

A Galátziabeliekhez írt levél olyan pogányokkal foglalkozik, akik a törvény által próbáltak meg üdvösségre jutni. Tévesen azt gondolták, hogy körül kell metélnedniük Mózes törvénye alapján. Pál kijelenti, hogy az üdvösség szempontjából a hit a fontos. Majd áldást mond arra a két csoportra, akik a kizárólag hit általi üdvösség szabályát követik. Az első ilyen csoport az *azokon*, a hívő pogányok, akiknek szánta, és akikről írta apostoli levelének nagy részét. A második csoport *Isten Izraelje*. Ők azok a hívő zsidók, akik a kizárólag hit általi üdvösség szabályát követték.

E. Következtetés

Világos tehát, hogy a messiáshívő zsidó megkülönböztetett elem a Messiás testén belül, és ez a megkülönböztetés az Írásban leírt négy vezérfonálra alapul. A megkülönböztető jelleg része a helyzet és a funkció. Mindannyian egyenlők, mégis mások. Mind a zsidók, mind pedig a pogányok egyenlő alapokon állnak Isten előtt, mivel Isten nem személyválogató. Csak helyzetünket és funkcionkat tekintve vagyunk mások.